

VLADIMIR VLADIMIROVIČ NABOKOV rođen je u Sankt Peterburgu, 23. aprila 1899, kao najstariji od petoro dece u uglednoj aristokratskoj porodici. Deda mu je bio ministar pravde za vreme vladavine Aleksandra II, a otac, takođe ugledni političar, novinar i pravnik, ubijen je u Berlinu u atentatu 1922. Majka potiče iz bogate buržoaske porodice. Svi zajedno prebegli su u Nemačku 1919, posle Boljševičke revolucije. Nabokov je studirao francuski i rusku književnost na Triniti koledžu u Kembridžu (1919–1923), a potom je živeo u Berlinu (1923–1937) i Parizu (1937–1940), gde je počeo da piše, uglavnom na ruskom, pod pseudonimom Sirin. Godine 1940. seli se u SAD, gde je započeo svoju književnu karijeru kao romanopisac, kritičar, pesnik i prevodilac. Takođe, radio je i kao profesor književnosti na univerzitetima Velsli, Stenford, Kornel i Harvard. Posle velikog uspeha s romanom *Lolita*, prekinuo je profesorsku karijeru i u potpunosti se posvetio pisanju. Godine 1961. preselio se u Švajcarsku (Montre), gde je i umro 1977. Nabokov je danas priznat kao jedan od najznačajnijih proznih pisaca XX veka i kao veliki stilista, koji je besprekorno vladao engleskim i ruskim jezikom.

Biblioteka
XX vek

Urednik izdanja
Aleksandar Šurbatović

Naslov originala
Vladimir Nabokov
LAUGHTER IN THE DARK

Copyright © renewed 1965, Vladimir Nabokov
All rights reserved
Copyright © ovog izdanja *Dereta*, 2020

VLADIMIR NABOKOV

SMEH U TAMI

Prevod sa engleskog

Bojana Vujin

Beograd

2021

DERETA

Veri

Jednom davno, u Berlinu, u Nemačkoj, živeo je čovek po imenu Albinus. Bio je bogat, ugledan, srećan; jednog dana, ostavio je ženu zbog mlade ljubavnice; voleo je, nije bio voljen; i život mu se završio katastrofom.

To je cela priča, i mogli bismo je tu i završiti kada u pripovedanju ne bi bilo zarade i zadovoljstva, i premda na nadgrobnom spomeniku ima dosta mesta na koje, obraslo mahovinom, može da stane skraćena verzija nečijeg života, detalji su uvek dobrodošli.

Desilo se to da je jedne večeri Albinusu pala na pamet divna ideja. Istina, nije bila baš sasvim njegova, jer ju je nagovestila jedna rečenica iz Konrada (ne čuvenog Poljaka, već Uda Konrada, koji je napisao *Memoare zaboravnog čoveka* i onu drugu stvar o starom mađioničaru koji je ispario na svojoj oproštajnoj predstavi). U svakom slučaju, učinio ju je svojom tako što ju je zavoleo, igrao se njome, dozvolio joj da mu se umili, a na taj se način stiče zakonit posed u slobodnom gradu uma. Kao kritičar umetnosti i stručnjak za slike često se zabavljao tako što je davao ovom ili onom starom majstoru da potpiše pejzaže i likove na koje je on, Albinus, nailazio u stvarnom životu: to je njegovo postojanje pretvorilo u galeriju lepe umetnosti – očaravajućih falsifikata, svih do jednog. A onda, jedne

večeri, kada je svoj učeni um poslao na odmor i uzeo da piše nekakav esejčić (ništa naročito sjajno, nije bio darovit čovek) o filmskoj umetnosti, pala mu je na pamet ta divna ideja.

Imala je veze sa animiranim crtežima u boji – koji su tada tek počeli da se pojavljuju. Kako bi bilo fascinantno, pomislio je, kada bi taj metod mogao da se iskoristi da se neka poznata slika, najbolje iz Holandske škole, savršeno reprodukuje na platno u živim bojama i da joj se potom udahne život – da se pokret i gest grafički razviju u potpunom skladu sa svojim nepomičnim položajem na slici; na primer, taverna sa malim ljudima koji krepko piju za drvenim stolovima i sunčani pogled na dvorište sa osedlanim konjima – sve to najednom oživljava, pa onaj čovečuljak u crvenom spušta krčag, ona devojka sa poslužavnikom se izvije i oslobodi, i kvočka počne da kljuca po pragu. Moglo bi se nastaviti tako što bi sićušni likovi izašli i potom prošli kroz pejzaž istog slikara, možda sa smeđim nebom i zaleđenim kanalom, i ljudima u onim ljupkim klizaljicama što su se tada nosile kako klize u staromodnim lukovima koje nagoveštava slika; ili sa mokrim putem u izmaglici i parom konjanika – napokon, vratili bi se u istu tavernu, malo-pomalo, likovi i svetlost ponovo bi zauzeli prvobitni položaj, lepo bi se, što bi se reklo, namestili, i sve bi se završilo onom početnom slikom. Onda bi se moglo probati i sa Italijanima: plava kupa brda u daljini, bela krivudava staza, mali hodočasnici koji se zavojito penju. A možda čak i religijske slike, ali samo one s malim likovima. A animator bi morao ne samo da poseduje temeljno znanje datog slikara i njegovog perioda već i da bude obdaren dovoljnim talentom da izbegne nesklad između dodatih pokreta i onih koje

je utvrdio stari majstor: morao bi da ih osmisli na osnovu slike – o, moglo bi se to uraditi. A boje... svakako bi morale biti prefinjenije od boja crtanih filmova. Kakva bi se priča mogla ispričati, priča umetnikove vizije, radošno putovanje oka i četkice, i svet u maniru tog umetnika obliven nijansama koje je on sam otkrio! Posle izvesnog vremena, pomenuo je to jednom filmskom producentu, ali ovaj nije bio nimalo zainteresovan: rekao je da bi to zahtevalo veliku preciznost u radu i dodatne inovacije u metodu animacije, pošto bi dizajniranje bilo naporno, da logično ne bi moglo da bude duže od nekoliko minuta; da bi čak i tada većini ljudi dosadilo nasmrt i bilo opšte razočaranje.

Potom je Albinus o ideji razgovarao sa jednim drugim čovekom iz sveta filma, koji je takođe ispljuvao celu zamisao. „Mogli bismo početi sa nečim jednostavnim”, reče Albinus, „vitražom koji oživljava, animiranim grbovima, pokojim malim svecem.”

„Bojim se da nema svrhe”, odvrati njegov sagovornik. „Ne možemo da rizikujemo sa preskupim filmovima.”

Ali Albinus se i dalje držao svoje ideje. Naposletku, pomenuli su mu jednog pametnog čoveka, Aksela Reksa, koji je imao mnogo dara za lude zamisli – zapravo, osmislio je nekakvu persijsku bajku koja je oduševila intelektualce u Parizu i uništila čoveka koji je finansirao poduhvat. Tako da je Albinus pokušao da se sastane sa njim, ali saznao je da se ovaj upravo vratio u Sjedinjene Države, gde je crtao karikature za jedne ilustrovane novine. Posle nekog vremena, Albinus je uspeo da stupi u kontakt sa njim, i Reks je delovao zainteresovano. Jednog martovskog dana, Albinus je od njega dobio dugačko pismo, ali njegov se dolazak poklopio sa iznenadnom

krizom u Albinusovom privatnom – vrlo privatnom – životu, tako da je njegova divna ideja, koja bi inače duže trajala i možda našla i neki zid uz koji bi se privila i procvetala, već bila čudnovato izbledela i sparušila se tokom prethodne nedelje.

Reks je napisao da bi pokušaji da se zavedu ljudi u Holivudu bili beznadežni i nonšalantno predložio da Albinus, kao imućan čovek, sam finansira ideju; u tom slučaju, on, Reks, prihvatiće honorar od toliko-i-toliko (šokantna suma), gde bi mu polovina bila uplaćena unapred, da animira, recimo, film po Brojgelu – *Poslovice*, na primer, ili bilo šta drugo čemu bi Albinus hteo da Reks udahne pokret.

„Da sam na tvom mestu”, reče Albinusov šurak Paul, dežmekasti, dobroćudni čovek kome su drške *dve* olovke i *dva* nalivpera virile iz džepa na grudima, „ja bih rizikovao. Obični filmovi koštaju više – mislim, oni sa ratovima i zgradama što se strovaljuju.”

„Da, ali onda ti se sve uloženo vrati, a meni neće.”

„Mislim da se sećam”, reče Paul, pučkajući cigaru (završavali su večeru), „da si predložio žrtvovanje znatne sume – skoro nimalo manje od honorara koji on zahteva. Hej, šta ti je? Ne deluješ onako ushićeno kao nedavno. Nije valjda da odustaješ?”

„Pa, ne znam. Brine me praktična strana; inače mi se ideja i dalje dopada.”

„Koja ideja?”, upita Elizabet.

Imala je tu malu naviku – da postavlja pitanja o onome o čemu se već iscrpno raspravljalo u njenom prisustvu. Bilo je to čisto od nervoze, ne zato što je bila priklupa ili zato što nije obraćala pažnju; i najčešće, dok je još postavljala pitanje, bespomoćno klizeći niz rečenicu, i

sama bi shvatila da je sve vreme znala odgovor. Njen muž je bio svestan te njene male navike i ona ga nikad nije nervirala; naprotiv, bila mu je dirljiva i zabavna. Mirno bi nastavio sa razgovorom, znajući dobro (i vrlo se tome radujući) da će sama ubrzo dati odgovor na vlastito pitanje. Ali baš tog martovskog dana, Albinus je bio tako razdražljiv, zbunjen, utučen, da su mu živci najednom otkazali.

„Jesi li upravo pala s meseca?“, grubo je upitao, a njegova žena je bacila pogled na nokte i rekla umirujućim tonom:

„A, da, sad se sećam.“

Potom, okrenuvši se ka osmogodišnjoj Irmi, koja je nespretno gutala pun tanjir krema od čokolade, uzviknula je:

„Ne tako brzo, dušo, molim te, ne tako brzo.“

„Ja mislim“, počeo Paul, „da svaki novi izum...“

Albinus, u kome su previrala čudna osećanja, pomisli: „Šta se mene kog đavola tiče taj Reks, ovaj idiotski razgovor, ovaj čokoladni krem...? Ludim, a niko ne zna. A ne mogu da prestanem, nema smisla ni pokušavati, i sutra ću opet otići tamo i sedeti kao budala u toj tami... Neverovatno.“

Zaista je bilo neverovatno – tim pre što se obuzdavao tokom svih devet godina bračnog života, nikada, nikada nije... Zapravo, pomislio je, trebalo bi da kažem Elizabet; ili samo da s njom otputujem nekud nakratko; ili da posetim psihoanalitičara; inače...

Ne, ne možeš uzeti pištolj i upucati devojkicu koju i ne poznaješ, samo zato što ti je privlačna.

Albinus nikada nije imao sreće u ljubavi. Iako je bio zgodan, na neki nenametljiv, lepo vaspitan način, nekako nije uspevao da izvuče bilo kakvu praktičnu korist od toga što je privlačan ženama – jer svakako je bilo nečeg privlačnog u njegovom prijatnom osmehu i blagim plavim očima koje bi se malo izbečile kada bi se napregnuo od razmišljanja (a, pošto mu je um bio pomalo trom, to se dešavalo češće nego što bi trebalo). Umeo je lepo da priča, sa tek malo oklevanja u govoru, tom najboljom stranom mucanja, koja daje svežinu i šarm čak i najotrcanijoj rečenici. Naposljetku, ali ne i najmanje važno (jer je živio u samodopadnom nemačkom svetu), otac mu je zaveštao sigurno investirano bogatstvo; ipak, romansa je imala čudesan dar da splasne kad naiđe na njega.

U studentskim danima bio je u zamornoj vezi teške kategorije sa jednom tužnom, starijom damom koja mu je kasnije, tokom rata, slala na front ljubičaste čarape, grebuckave dugačke gaće i ogromna strasna pisma napisana u velikoj brzini razuzdanim, nečitkim rukopisom na pergamentnom papiru. Onda je posle imao preljubničku vezu sa ženom nekog profesora koju je upoznao na Rajni; bila je lepa, posmatrano iz određenog ugla i pod određenim svetlom, ali tako hladna i sramežljiva da ju je ubrzo napustio. Napokon, u Berlinu, tik pre nego što se

oženio, bila je tu jedna tanana, natmurena žena ružnjikavog lica koja je dolazila subotom uveče i imala naviku da mu detaljno prepričava svoju prošlost, stalno iznova ponavljajući istu prokletu priču, umorno uzdišući u njegovom zagrljaju i uvek završavajući jedinom francuskom rečenicom koju je znala: „*C'est la vie.*” Šeprtljarenja, pipkanja, razočaranja; mora da je Kupidon koji njega služi bio levoruk, sa slabom vilicom i bez mašte. A pored tih jadnih romansi, bilo je na stotine devojaka o kojima je sanjao, ali ih nikada nije upoznao; samo bi skliznule pored njega, ostavivši za sobom na dan ili dva onaj beznadežni osećaj gubitka zbog kojeg je lepota to što jeste: udaljeno samotno drvo naspram zlatnih nebesa; mreškanje svetlosti na unutrašnjem luku mosta; nešto što je sasvim nemoguće uhvatiti.

Oženio se, ali, iako je na izvestan način voleo Elizabet, ona nije mogla da izazove ono uzbuđenje za kojim je toliko čeznuo da se od čežnje već i umorio. Bila je kći poznatog pozorišnog upravnika, vitka, krhka, svetlokosa devojka sa bezbojnim očima i bednim bubuljičicama tik iznad malog nosa koji engleske spisateljice nazivaju *retroussée* (obratiti pažnju na drugo *e* koje je dodato za svaki slučaj). Koža joj je bila tako osetljiva da je i najmanji dodir ostavljao ružičast trag, koji bi sporo izbledeo.

Oženio se njome jer se jednostavno tako dogodilo. Za njihov brak najviše je bilo odgovorno jedno putovanje na planinu u njenom društvu, plus u društvu njenog debelog brata i neverovatno sportski nastrojene rođake koja je, bogu hvala, napokon uganula gležanj u Pontrezini. Bilo je nečeg tako prefinjenog, tako delikatnog u Elizabet, a imala je i tako dobroćudan smeh. Venčali su se u

Minhenu da bi izbegli najezdu svojih brojnih berlinskih poznanika. Kesteni su bili u punom cvatu. Izuzetno draga tabakera izgubljena je u jednom zaboravljenom vrtu. Jedan od konobara u hotelu govorio je sedam jezika. Ispostavilo se da Elizabet ima osetljiv mali ožiljak – posledicu upale slepog creva.

Bila je privržena dušica, pitoma i nežna. Njena je ljubav bila čista; ali s vremena na vreme bi buknila, i u tim trenucima Albinus bi sebe zavaravao da mu ne treba nikakva druga ljubavna družbenica.

Kada je zatrudnela, oči su joj poprimile praznjikav izraz zadovoljstva, kao da razmatra taj svoj novi unutrašnji svet; njen nehajni hod pretvorio se u pažljivo geganje i halapljivo je proždirala pune šake snega koji je hitro skupljala kada niko ne gleda. Albinus se trudio da se što bolje stara o njoj; vodio ju je u duge, lagane šetnje; vodio je računa o tome da ona rano ode na spavanje i da pokušstvo sa nezgodnim uglovima bude nežno prema njoj kada se pomera; ali noću bi sanjao kako nailazi na neku mladu devojkicu koja se ispružila na vreloj, usamljenoj plaži, i u tom snu iznenada bi ga ophrvao strah da će ga žena uhvatiti. Ujutru, Elizabet bi posmatrala svoje nabreklo telo u ogledalu na ormaru, sa zadovoljnim i tajanstvenim osmehom na licu. A onda, jednog dana, odveli su je u porodilište i Albinus je tri nedelje živeo sam. Nije znao šta će sa sobom; pio je puno brendija; mučile su ga dve mračne misli, svaka od njih mračna na svoj način: jedna, da će mu žena umreti, i druga, da bi, da je samo malo hrabriji, mogao da upozna neku druželjubivu devojkicu i dovede je kući, u svoju praznu spavaću sobu.

Hoće li se dete ikada roditi? Albinus je hodao napred-nazad dugim holom, okrećenim i izlakiranim belom

bojom, sa palmom iz noćne more u saksiji na vrhu stepenica; mrzeo ju je, mrzeo je beznadežno belilo tog mesta i užurbane bolničarke rumenih obraza i glava uokvirenih belim krilima koje su stalno pokušavale da ga oteraju. Na kraju je lekar koji je asistirao na porođaju izašao i sumorno izjavio: „Pa, gotovo je.” Pred Albinusovim očima pojavila se sitna tamna kiša kao treperenje nekog vrlo starog filma (1910, žustra drmusava pogrebna povorka sa nogama koje se prebrzo pomeraju). Pohitao je u bolničku sobu. Elizabet je radosno rodila kćerku.

Beba je najpre bila crvena i naborana kao dečji balon koji splašnjava. Ubrzo, međutim, lice joj se izgladilo, a posle godinu dana, progovorila je. Sada, sa osam godina, bila je daleko manje pričljiva, jer je nasledila majčinu povučenu narav. I radost joj je bila kao majčina – neobična, nenametljiva radost. Bilo je to samo neko tiho ushićenje vlastitim postojanjem sa blagom notom šaljivog iznenađenja što je uopšte i živa – da, to joj je bila svrha: smrtička radost.

I tokom svih tih godina, Albinus je bio veran, a dvojna osećanja su ga mnogo zbunjivala. Osećao je da iskreno, nežno voli svoju ženu – onoliko, zapravo, koliko je bio u stanju da voli neko ljudsko biće; i bio je savršeno otvoren prema njoj u svemu izuzev u toj tajnoj, ludoj čežnji, tom snu, toj požudi koja je progorevala rupu u njegovom životu. Čitala je sva pisma koja bi napisao ili primio, volela je da zna detalje njegovog posla – posebno one vezane za trgovanje starim, turobnim slikama među čijim pukotinama bi se mogle otkriti bele sapi konja ili kakav žalostivi osmeh. Bili su na nekoliko očaravajućih odmora u inostranstvu, i proveli su mnoge prekrasno nežne večeri kod kuće kada je sedeo s njom na balkonu visoko iznad plavih

ulica sa žicama i dimnjacima nacrtanim na zalasku sunca indijskim mastilom, i razmišljao kako je zaista srećan i više nego što zaslužuje.

Jedne večeri (nedelju dana pre razgovora o Akselu Reksu), dok je išao u kafe gde je imao poslovni sastanak, primetio je da mu je sat pomahnitao (čak ne ni prvi put) i da ima sat vremena viška, dar koji bi trebalo nekako potrošiti. Bilo bi, naravno, apsurdno da se vrati kući koja je na drugom kraju grada, a opet, nije bio raspoložen da sedi i čeka: uvek ga je uznemiravalo da vidi druge muškarce sa devojkama. Besciljno se šetkao i naišao na mali bioskop čija su svetla bacala skerletni sjaj po snegu. Bacio je pogled na plakat (prikazivao je čoveka koji gleda u prozor što uokviruje dete u spavaćici), malo oklevao – i kupio kartu.

Tek što je ušao u baršunastu tamu kada je ovalni snop svetla baterijske lampe skliznuo ka njemu (kako to obično biva) i ništa manje hitro i glatko poveo ga mračnim i blago nagnutim prolazom. Baš kada je svetlo palo na kartu u njegovoj ruci, Albinus je ugledao devojčino spušteno lice, a zatim, dok je prolazio pored nje, jedva je razaznao njeno tanano obličje i ujednačenu brzinu njenih pribranih pokreta. Dok se smeštao u sedište, pogledao ju je i ponovo je video bistar sjaj njenog oka koje je slučajno obasjala svetlost i razliveni obris obraza koji je izgledao kao da ga je naslikao neki veliki umetnik naspram intenzivne tamne pozadine. Ništa u svemu tome nije bilo naročito neuobičajeno: takve su mu se stvari i ranije dešavale i znao je da nije pametno da se time opterećuje. Udaljila se i izgubila u tami, i on je najednom osetio dosadu i tugu. Došao je na kraj filma: devojka je među porušenim nameštajem uzimala pred maskiranim čovekom

sa pištoljem. Nije ga nimalo zanimalo da gleda događaje koje nije mogao da razume jer nije video njihov početak.

Na pauzi, čim su se svetla upalila, opet ju je primetio: stajala je na izlazu pokraj užasno ljubičaste zavese koju je upravo povukla u stranu, i ljudi koji su izlazili tiskali su se pored nje. Držala je jednu ruku u džepu kratke izvezene kecelje, a crna haljina joj je vrlo tesno prijanjala uz ruke i grudi. Zurio je u njeno lice gotovo u strepnji. Bilo je to bledo, nadureno, bolno lepo lice. Procenio je da ima oko osamnaest godina.

Potom, kada se sala skoro ispraznila i novi ljudi krenuli da se provlače postrance između redova, prošla je tamo-ovamo, sasvim blizu njega nekoliko puta; ali okrenuo se na drugu stranu zato što je bilo bolno gledati je i zato što nije mogao da zaboravi koliko je puta lepota – ili ono što je on nazivao lepotom – prošla pored njega i nestala.

Još pola sata sedeo je u tami, razrogačenih očiju uputih u platno. Onda je ustao i otišao. Pomerila je zavesu da on prođe, uz blagi klepet drvenih prstenova.

O, ali još jednom ću je pogledati, pomisli Albinus utučeno.

Učinilo mu se da su joj se usne malko trznule. Pustila je zavesu da padne.

Albinus zakorači u krvavocrvenu baru; sneg se topio, noć je bila vlažna, a postojane boje uličnih svetiljki razlivala su se i rastapale. „Argus” – dobro ime za bioskop.

Posle tri dana, više nije mogao da ignoriše sećanje na nju. Osećao se smešno uzbuđeno dok je opet ulazio u salu – opet usred nečega. Sve je bilo baš kao i prvi put: glatki pokret lampe, duguljaste oči kao kod Luinija, hitar hod u tami, ljupki pokret njene ruke u crnom rukavu dok je kačila zavesu u stranu. Normalan muškarac bi znao šta

da radi, pomisli Albinus. Automobil se vrteo po glatkom putu sa oštrim krivinama između litice i provalije.

Dok je izlazio, pokušao je da joj uhvati pogled, ali nije uspeo. Napolju je pljuštala kiša i trotoar je sijao grimiznim sjajem.

Da nije otišao taj drugi put, možda bi uspeo da zaboravi tu sablast pustolovine, ali sada je bilo prekasno. Otišao je i treći put, čvrsto rešen da joj se osmehne – i kakav bi to očajnički kez bio, da ga je postigao. Zapravo, srce mu je toliko lupalo da je propustio priliku.

A sledećeg dana, Paul je došao na večeru, razgovarali su o situaciji s Reksom, mala Irma je progutala čokoladni krem, a Elizabet je postavljala svoja uobičajena pitanja.

„Jesi li upravo pala s meseca?“, upitao je, a onda pokušao da se iskupi za taj zlobni ispad zakasnelim kikutom.

Posle večere, sedeo je pored žene na širokoj sofi, ljubakao ju je dok je gledala haljine i još koješta u ženskom časopisu, i klonulo pomislio:

„Ma dovraga sve, srećan sam, šta mi više treba? To stvorenje što klizi po mraku... Želeo bih da joj skrham taj divni vrat. Pa, ionako je mrtva, pošto neću više tamo ići.“

Vladimir Nabokov
SMEH U TAMI

Za izdavača
Dijana Dereta

Lektura i korektura
Blum

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Prvo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-6457-388-7

Tiraž
1000 primeraka
Beograd 2021.

Izdavač / Štampa / Plasman
DERETA doo
Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd
tel./faks: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Knjižara DERETA
Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.111(73)-31

НАБОКОВ, Владимир Владимирович, 1899–1977

Smeh u tami / Vladimir Nabokov ; prevod sa engleskog Bojana Vujin. – 1. Deretino izd. – Beograd : Dereta, 2021 (Beograd : Dereta). – 229 str. ; 21 cm. – (Biblioteka XX vek / [Dereta, Beograd])

Prevod dela: Laughter in the dark / Vladimir Nabokov. – Tiraž 1.000. – Str. 219–229: Ko se to smeje u tami? – parodija umetnosti i umetnost parodije Vladimira Nabokova / Bojana Vujin.

ISBN 978-86-6457-388-7

COBISS.SR-ID 44715785